

Siekiant kuo plačiau informuoti visuomenę apie limfomą, jos rūšis, simptomus ir gydymą, kiekvienais metais rugsėjo 15-ąją visame pasaulyje minima limfomos diena.

Limfoma – viena dažniausių kraujo vėžio rūšių. Tai kraujo sistemos vėžys, kuris pirmiausia pažeidžia limfmazgius, bet gali išplisti ir į kaulų čiulpus, blužnį, kepenis, plaučius bei kitus organus. Sergant limfoma, limfocitai pradeda sparčiai daugintis. Pakitę limfocitai dažniausiai kaupiasi limfmazgiuose, kurie padidėja.

Dvi pagrindinės limfomų grupės – Hodžkino liga ir ne Hodžkino limfomos. Yra daugiau kaip 30 skirtingų ne Hodžkino limfomos tipų.

Limfomų simptomai: padidėję limfmazgiai kaklo, pažastų, kirkšnių, skrandžio srityje; nepaaiškinamas karščiavimas; bendras silpnumas; naktinis prakaitavimas; nepaaiškinamas svorio kritimas; skausmas krūtinės ar pilvo srityje; nepaaiškinamas nuolatinis kosulys; nuolatinis kūno niežėjimas. Šiuos simptomus gali sukelti ir kitos ligos, tačiau jeigu juntamas bent vienas iš šių simptomų, būtina pasikonsultuoti su gydytoju.

Limfomos priežastys nėra visiškai aiškios. Liga nėra paveldima ar užkrečiama. Serga vaikai ir suaugę. Ne Hodžkino limfomos rizikai įtakos turi aplinkos veiksniai – jonizuojanti spinduliuotė (ligoniai, kuriems skiriama spindulinė terapija ar chemoterapija turi didesnę tikimybę susirgti antriniu vėžiu – leukoze ar limfoma); chemikalai (herbicidų, insekticidų bei kai kurių chemopreparatų vartojimas padidina limfomos atsiradimo tikimybę) ir kt.

Bendrieji limfomos rizikos veiksniai:

- Amžius: Hodžkino limfoma susergama apie 20-uosius gyvenimo metus ir peržengus 55-erius. Kitos limfomos dažniausiai išsivysto vyresniems nei 60 metų asmenims.
- Aplinkos veiksniai – jonizuojančioji spinduliuotė (ligoniai, kuriems skiriama spindulinė terapija ar chemoterapija, turi didesnę tikimybę susirgti antriniu vėžiu – leukoze ar limfoma); chemikalai (herbicidų, insekticidų bei kai kurių chemopreparatų vartojimas padidina limfomos atsiradimo tikimybę).
- Infekcijos: Epšteino-Bar virusas, žmogaus imunodeficito virusas, žmogaus T ląstelių leukemijos-limfomos virusas, kai kurios bakterinės infekcijos (Helicobacter pylori bakterija gali lemti skrandžio limfomos atsiradimą).
- Autoimuninės ligos (kai imuninė sistema neatpažįsta savų audinių bei ląstelių). Organų transplantacija (kai pacientams skiriami medikamentai, slopinantys imuninę organizmo sistemą (T ląsteles)).

Pastebėta, kad limfoma labiau paplitusi išsivysčiusiose šalyse, ja dažniau serga aukštesnio socialinio sluoksnio atstovai.

Limfomos simptomai priklauso nuo to, kurią vietą pažeidžia liga. Dažniausias simptomas – neskausmingas darinys kaklo, kirkšnies ar pažasties srityje. Jeigu pažeisti kiti organai, tuomet simptomai priklauso nuo pažeisto organo.

Limfomoms būdingi bendrieji simptomai:

- stiprus prakaitavimas arba karščiavimas, ypač naktimis;
- apetito netekimas, svorio kritimas arba nuovargis;
- viso kūno niežulys;
- pasikartojantis kosulys arba dusulys.

Vaikams (dažniau esant ne Hodžkino limfomai) gali atsirasti kosulys arba kvėpavimo sutrikimų. Taip pat jie gali jausti pilvo skausmą. Kartais vaikams čiuopiamas darinys pilvo srityje.

Jei Jums ar Jūsų vaikui pasireiškė minėti simptomai, turite neatidėliodami kreiptis į gydytoją. Tačiau reikia atsiminti, kad yra daug ligų, kurioms būdingi panašūs simptomai, taigi jie nebūtinai rodo, kad sergama limfoma.

Limfoma pagal ligos eigą skirstoma į vangios ir agresyvios eigos. Vangios eigos limfomoms būdinga tai, kad jos auga lėtai. Ligos pradžioje dažnai žmogus nejaučia jokių simptomų, todėl net ne visada prireikia gydymo. Tiesiog taikoma stebėjimo ir laukimo taktika. Gydymas skiriamas tik ligai ėmus progresuoti. Kartais vangios eigos limfomos gali virsti agresyvios eigos limfomomis.

Agresyvios eigos limfomoms būdingi labiau išreikšti simptomai ir dėl greitesnio augimo dažniausiai prireikia skubaus gydymo. Gera žinia, kad šioms limfomoms būdingi geri gydymo rezultatai.

Diagnostuojant limfomą gydytojui labai svarbu nustatyti jos tipą, išplitimą (stadiją) ir įvertinti jos agresyvumą. Nuo šių veiksnių, taip pat nuo paciento amžiaus, sveikatos būklės ir kt. priklauso ne tik ligos prognozė, bet ir tinkamiausio gydymo pasirinkimas.

Limfomos gydymui gali būti taikoma:

- Radioterapija (kai limfoma nėra labai išplitusi).
- Chemoterapija (ypač išplitusioms, agresyvioms limfomoms).
- Imunoterapija (tai gydymas monokloniniais antikūnais, veikiančiais tik tam tikras limfomos ląsteles).
- Chirurginis būdas.
- Kaulų čiulpų transplantacija.

Limfomų gydymas priklauso nuo ligos stadijos, simptomų sunkumo ir pacientų bendros būklės. Daugiau kaip 90 proc. sergančiųjų pasveiksta.

